

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

242936

**ปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ในการทำบัญชีครัวเรือน**

มุกิตา ชิงห์

บัญชีมหาบัณฑิต

**บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**

เมษายน 2554

ปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ในการทำบัญชีครัวเรือน

มุกิตา ชิงห์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
บัญชีมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมษายน 2554

ปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ในการทำบัญชีครัวเรือน

มุกิตา ชิงห์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรือง เจริญศรี

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์อมรา โกไศยกานนท์

.....กรรมการ
นายอรรถพงศ์ พิระเชื้อ

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....
รองศาสตราจารย์อมรา โกไศยกานนท์

7 เมษายน 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์อมรา โกสยگانนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรือง เจริญศรี ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ และอาจารย์ อรรถพงศ์ พิระเชื้อ กรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำและตรวจแก้ไข การค้นคว้าแบบอิสระเล่มนี้ให้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ที่ได้ให้วิชาความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำารค้นคว้าแบบอิสระ

ขอขอบพระคุณคุณบิดา มารดาตลอดจนบุคคลในครอบครัวทุกคนที่เป็นกำลังใจ ในการทำการศึกษาครั้งนี้และให้การสนับสนุนในทุกเรื่องตลอดมา

ขอขอบพระคุณธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงาน สาขาแม่โจ้ ที่ได้ให้การอนุเคราะห์รายชื่อเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรชุมชนต้นแบบ เศรษฐกิจพอเพียง ชั้นที่1 (พึ่งตนเอง) ในปีพ.ศ.2552

ขอขอบพระคุณเกษตรกรทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลประกอบการจัดทำรายงาน การค้นคว้าอิสระเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการทำบัญชี ครุว์เรือน

สุดท้ายนี้หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใดผู้เขียนขอภัยเป็นอย่างสูง และผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าแบบอิสระนี้ จะเป็นประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้องตลอดจน ผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องการจัดทำบัญชีครุว์เรือนต่อไป

มุกิตา ชิงห์

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   ปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
ในการทำบัญชีครัวเรือน

ผู้เขียน   นางสาวมุกดา ชิงห์

ปริญญา   บัณฑิตมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์อมรา โกโศยกานนท์

บทคัดย่อ

242936

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการทำบัญชีครัวเรือน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการทำบัญชีครัวเรือน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและศึกษาจากประชากรทั้งหมด โดยทำการวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.5 โดยมีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี ร้อยละ 41.3 สถานภาพสมรสร้อยละ 75 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 72.8 รายได้เฉลี่ยเกษตรกร เท่ากับ 82,539.13 บาท ระดับหนี้สินเฉลี่ยเกษตรกร เท่ากับ 117,385.87 เกษตรกรมีการทำบัญชีครัวเรือนร้อยละ 46.7 โดยเกษตรกรที่มีการทำบัญชีครัวเรือนมีการจัดทำอย่างต่อเนื่องถึงปัจจุบันร้อยละ 90.9

ปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการทำบัญชีครัวเรือน ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ดังนี้ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือน โดยมีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในระดับปานกลาง และปัจจัยด้านการสนับสนุนส่งเสริมจากภาครัฐ มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในระดับต่ำ โดยการทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกันตาม อายุ การศึกษา อาชีพหลัก รายได้ และหนี้สิน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

242936

จากการศึกษาข้อเสนอแนะของเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการทำบัญชีครัวเรือนที่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน เกษตรกรส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะ เรื่องหน่วยงานของรัฐควรเข้ามาช่วยสนับสนุนการจัดทำบัญชี นอกจากนี้ยังเห็นว่าควรมีการพัฒนา ให้เข้าใจง่าย ควรมีการปลูกฝังชาวบ้านและเกษตรกรให้เห็นความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือน เพื่อสร้างลักษณะนิสัยการใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ซึ่งเกษตรกรเห็นว่าการทำบัญชีครัวเรือนช่วยให้รับรู้ เรื่องการใช้จ่ายที่ส่งผลต่อการลดหนี้ได้ โดยสาเหตุในการไม่ทำบัญชีครัวเรือนเป็นเพราะเกษตรกร ไม่มีเวลา ไม่ค่อยสนใจ และลืม

Independent Study Title Factors Affecting Farmers in San Sai District,
Chiang Mai Province Towards Preparing Household
Accounts

Author Ms.Muthita Zing

Degree Master of Accounting

Independent Study Advisor Associate Professor Amara Kosaiyakanont

Abstract

242936

The aim of this independent study was to study of factors affecting farmers in San Sai District, Chiang Mai Province in preparing household accounts. The purpose of the study was to determine the factors affecting farmers in San Sai District, Chiang Mai Province when preparing household accounts. Data were collected using questionnaires and population studies, which were analyzed using the correlations.

The farmers of San Sai, Chiang Mai, were mostly females (56.5%) and 41.3% aged between 51 to 60 years and married. Seventy-five percent had completed a primary education and 72.8% had a average income of around 82,539.13 bath, the average debt for farmers was equal to 117,385.87. Accounting 46.7 percent of households by farm households that are made are made continuously to the percent 90.9 percent.

The factors affecting the farmers of San Sai, Chiang Mai, in the decision to household accounts were related to 3 factors : human factor, economic factors of the household, and the factor relating to the the government. The affect for farmers in San Sai, Chiang Mai is low for those doing and not doing their household accounts, this does not vary according to status, education, occupation, income and liabilities.

242936

The study suggested that farmers of the San Sai District, Chiang Mai Province made the following recommendations. Government should help support the household accounts, it is suggested that this should be further developed to make it easier for farmers to understand. It also suggests that there should be local people and farmers who promote the importance of doing the household accounts to create a habit of spending only what is necessary. Household accounting allows a perception of spending by ourselves and our family. The impact of debt reduction is also to the level of income. Found that the reason for furthermore, not doing household account was because farmers have little interest in then and often forget by the time it is needed.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์	2
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีการจัดทำบัญชีครัวเรือน	3
ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน	5
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
กรอบแนวความคิด	9
สมมติฐานการค้นคว้าแบบอิสระ	11
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา	
ขอบเขตการศึกษา	13
การเก็บรวบรวมข้อมูล	14
วิธีการศึกษา	14

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงขั้นที่ 1 (พึ่งตนเอง) ในปี พ.ศ. 2552 จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร สำนักงานสาขาแม่โจ้	22
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการทำบัญชีครัวเรือน	32
ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการทำบัญชีครัวเรือน	36
ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการไม่จัดทำบัญชีครัวเรือน สำหรับผู้ที่ไม่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน	39
ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานการค้นคว้าอิสระ	43
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา	48
อภิปรายผล	52
ข้อค้นพบจากการศึกษา	57
ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	63
ภาคผนวก ข	66
ประวัติผู้เขียน	71

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามเพศ	22
2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามอายุ	23
3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามสถานภาพ ของเกษตรกร	23
4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามระดับการศึกษา ของเกษตรกร	24
5 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามอาชีพหลัก ของเกษตรกร	24
6 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามอาชีพเสริม ของเกษตรกร	25
7 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามระดับรายได้ ของเกษตรกร	26
8 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามระดับรายได้ ของเกษตรกรที่มาจากภาคการเกษตร	27
9 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามระดับหนี้สิน ของเกษตรกร	28
10 แสดงค่าเฉลี่ยข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามจำนวนสมาชิกใน ครัวเรือนของเกษตรกร	29
11 แสดงค่าเฉลี่ยข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามเพศสมาชิกในครัวเรือน ของเกษตรกร	29
12 แสดงค่าเฉลี่ยข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรจำแนกตามอาชีพสมาชิกในครัวเรือน ของเกษตรกร	30
13 แสดงจำนวนและร้อยละของการทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร	30

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
14	แสดงจำนวนและร้อยละของความต่อเนื่องในการทำบัญชีครัวเรือน ของเกษตรกรที่ทำบัญชีครัวเรือน	31
15	แสดงจำนวนและร้อยละของความต่อเนื่องในการทำบัญชีครัวเรือน ของเกษตรกรที่ทำบัญชีครัวเรือนในปัจจุบัน	31
16	แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรมีการทำบัญชีครัวเรือนไม่ต่อเนื่อง มีการทำล่าสุดเมื่อ	31
17	แสดงปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการทำบัญชีครัวเรือน	33
18	แสดงปัญหาในการทำบัญชีครัวเรือน	37
19	แสดงปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการไม่จัดทำบัญชีครัวเรือน สำหรับผู้ที่ไม่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน	40
20	แสดงปัจจัยที่มีผลต่อเกษตรกรอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในการทำบัญชีครัวเรือน โดยใช้การวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์	43

สารบัญภาพ

รูป

1 กรอบแนวความคิด

หน้า

10